Trafi Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

LAUSUNTO

Hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi

Päiväys/Datum 17.12.2018
Dnro/Dnr TRAFI/763816/03.03.01/2018
Viite/Referens HE 223/2018 vp

Liikenteen turvallisuusviraston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi poliisilain 2 luvun muuttamisesta

Hallintovaliokunta on pyytänyt Liikenteen turvallisuusvirastolta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä (HE 223/2018 vp) eduskunnalle laiksi poliisilain 2 luvun muuttamisesta.

Hallituksen esityksen mukaan lakiin lisättäisiin säännökset, joiden perusteella poliisilla olisi nykyistä kattavampi toimivalta puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun. Puuttuminen olisi mahdollista, jos se olisi välttämätöntä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, rikosten ennalta estämiseksi tai jo aloitetun rikoksen keskeyttämiseksi, erityisten valvontakohteiden vartioimiseksi, poliisitehtävän tai merkittävän valtiollisen tapahtuman turvaamiseksi taikka onnettomuuspaikalla suoritettavien toimenpiteiden, tai toimenpiteen kohteena olevan henkilön yksityisyyden suojaamiseksi. Puuttumisessa voitaisiin käyttää tarpeellisia voimakeinoja tai sellaista teknistä laitetta, joka ei aiheuta vähäistä suurempaa haittaa radio- tai muulle viestinnälle tai yleiselle viestintäverkolle. Poliisi saisi käsitellä lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen käyttöön liittyvää radioviestintää, välitystietoja ja sijaintitietoja.

Liikenteen turvallisuusvirasto on toimittanut lausunnon hallituksen esitykseen jo sen lausuntovaiheessa. Virasto pitää erittäin tärkeänä, että poliisilla olisi nykyistä kattavampi toimivalta puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 136 §:n mukaisesti pienoismallin ja miehittämättömän ilma-aluksen kauko-ohjaukseen liittyvä viestintä sekä siitä syntyvät välitystiedot katsotaan luottamukselliseksi ja niitä voidaan käsitellä automaattisesti tietojenkäsittelyn avulla ainoastaan tilastollisesti. Liikenteen turvallisuusvirasto pitää nyt tehtyä ehdotusta hyvänä, jotta viranomaisten velvollisuudet virkatehtävien hoitamiseksi turvataan. Poliisilla tulee virkatehtävien hoitamiseksi olla mahdollisuus muun muassa yhdistää miehittämätön ilma-alus ja lennätystä suorittava henkilö sekä paikallistaa tämä mahdollisten väärinkäytösten estämiseksi.

Miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumisessa on kuitenkin huomiotava ilmailulain (864/2014) 159 §, jonka mukaisesti toiminta, joka aiheuttaa lentoliikenteelle vaaraa tai häiritsee lentoliikenteen sujuvuutta, on kielletty. Puuttuminen tuleekin suunnitella ja toteuttaa niin, ettei siitä aiheudu vaaraa muulle lentoliikenteelle, erityisesti miehitetylle lentoliikenteelle. Lain täytäntöönpanossa

onkin haettava ratkaisut, joissa muulle lentoliikenteelle ei aiheudu vaaraa, vaikka radio- tai muulle viestinnälle tai yleiselle viestintäverkolle voidaan vähäistä haittaa aiheuttaa. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto haluaa kiinnittää huomiota kansanvälisellä tasolla esiin nousseeseen keskusteluun kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen 3 bis artiklasta ja sen soveltuvuudesta miehittämättömiin ilma-aluksiin. Artikla asettaa jäsenvaltioille vaatimuksen pidättäytyä aseiden käytöstä lennolla olevia siviili-ilma-aluksia vastaan, ettei ilma-aluksessa olevien henkilöiden henkeä eikä ilma-aluksen turvallisuutta saa vaarantaa siinä tapauksessa, että ilma-aluksen kulkuun puututaan.

Päivi Metsävainio
yksikönpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi) 17.12.2018. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Trafin kirjaamosta.